

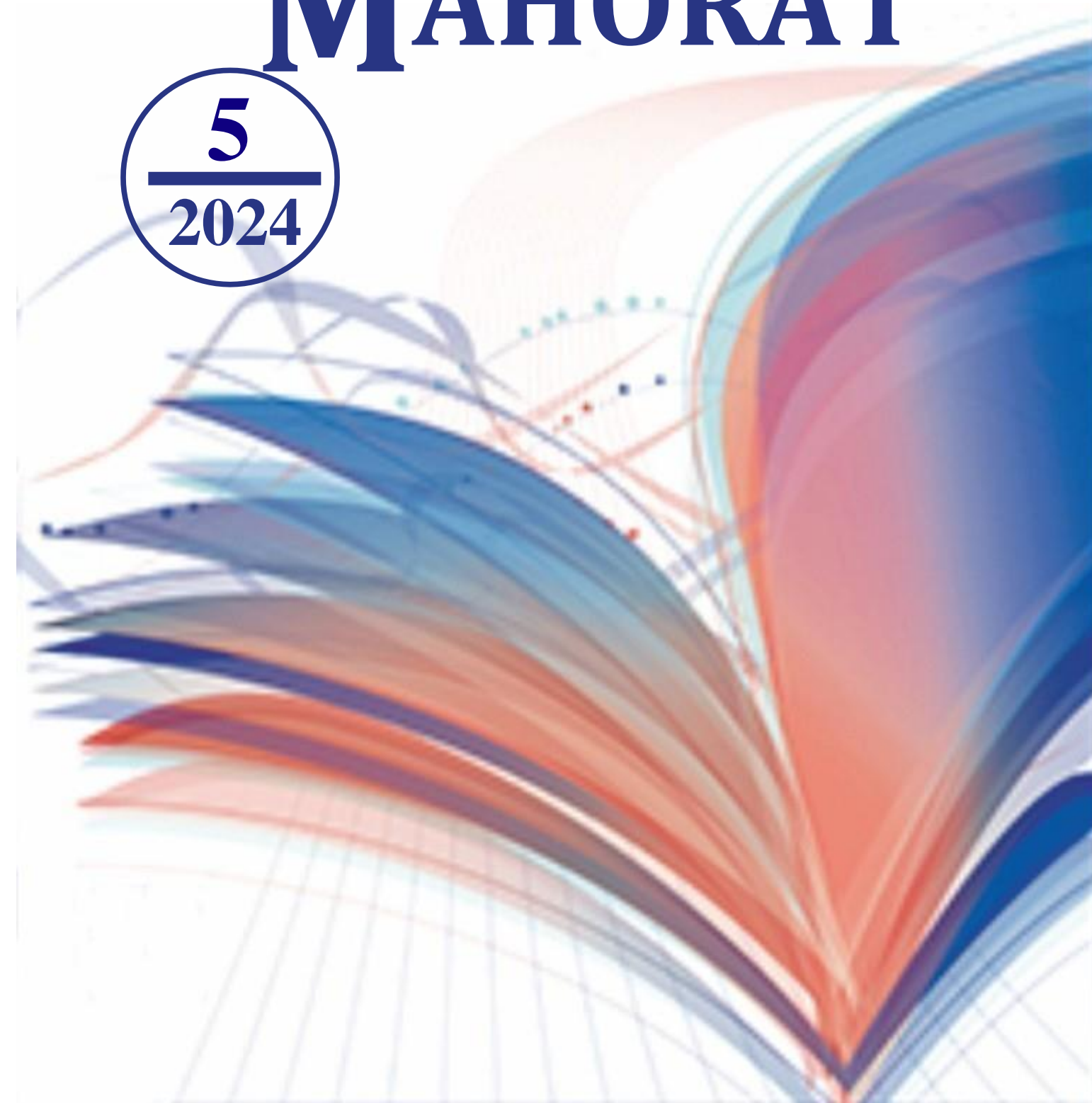
PEDAGOGIK MAHORAT

5
2024

ISSN 2181-6833

9 772181 683301

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

5-son (2024-yil, may)

Jurnal 2001-yildan chiqa boshlagan

Buxoro – 2024

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

2024, № 5

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi OAK Rayosatining 2016-yil 29-dekabrda qarori bilan **pedagogika** va **psixologiya** fanlari bo‘yicha dissertatsiya ishlari natijalari yuzasidan ilmiy maqolalar chop etilishi lozim bo‘lgan zaruriy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

Jurnal 2001-yilda tashkil etilgan.

Jurnal 1 yilda 12 marta chiqadi.

Jurnal O‘zbekiston matbuot va axborot agentligi Buxoro viloyat matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan 2016-yil 22-fevral № 05-072-sonli guvohnoma bilan ro‘yxatga olingan.

Muassis: Buxoro davlat universiteti

Tahririyat manzili: 200117, O‘zbekiston Respublikasi, Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko‘chasi, 11-uy
Elektron manzil: nashriyot_buxdu@buxdu.uz

TAHRIR HAY’ATI:

Bosh muharrir: Adizov Baxtiyor Rahmonovich – pedagogika fanlari doktori, professor

Mas’ul kotib: Sayfullayeva Nigora Zakiraliyevna – pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Xamidov Obidjon Xafizovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Begimqulov Uzoqboy Shoyimqulovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Navro‘z-zoda Baxtiyor Nigmatovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ibragimov Xolboy Ibragimovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Rasulov To‘lqin Husenovich, fizika-matematika fanlari doktori (DSc), professor

Yanakiyeva Yelka Kirilova, pedagogika fanlari doktori, professor (N. Rilski nomidagi Janubiy-G‘arbiy Universitet, Bolgariya)

Andriyenko Yelena Vasilyevna pedagogika fanlari doktori, professor (Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Fizika, matematika, axborot va texnologiya ta’limi instituti, Novosibirsk, Rossiya)

Romm Tatyana Aleksandrovna pedagogika fanlari doktori, professor (Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Tarix, gumanitar va ijtimoiy ta’lim instituti, Novosibirsk, Rossiya)

Chudakova Vera Petrovna, psixologiya fanlari nomzodi (Ukraina pedagogika fanlari milliy akademiyasi, Ukraina)

Hamroyev Alijon Ro‘ziqulovich – pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

Qahhorov Siddiq Qahhorovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Mahmudova Muyassar, pedagogika fanlari doktori, professor

Kozlov Vladimir Vasilyevich, psixologiya fanlari doktori, professor (Yaroslavl davlat universiteti, Rossiya)

Tadjixodjayev Zokirxo‘ja Abdusattorovich, texnika fanlari doktori, professor

Amonov Muxtor Raxmatovich, texnika fanlari doktori, professor

O‘rayeva Darmonoy Saidjonovna, filologiya fanlari doktori, professor

Durdiyev Durdimurod Qalandarovich, fizika-matematika fanlari doktori, professor

Mahmudov Nosir Mahmudovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Olimov Shirinboy Sharofovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Chariyev Irgash To‘rayevich, pedagogika fanlari doktori, professor

Qiyamov Nishon Sodiqovich, pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

Shomirzayev Maxmatmurod Xuramovich, pedagogika fanlari doktori, professor

Ro‘ziyeva Dilnoza Isomjonovna, pedagogika fanlari doktori, professor

Qurbonova Gulnoz Negmatovna, pedagogika fanlari doktori (DSc)

To‘xsanov Qahramon Rahimboyevich, filologiya fanlari doktori (DSc), professor

Nazarov Akmal Mardonovich, psixologiya fanlari doktori (DSc), professor

Dilova Nargiza Gaybullayevna, pedagogika fanlari doktori (DSc), professor

Jumayev Rustam G‘aniyevich, siyosiy fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nurulloev Firuz No‘monjonovich, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Navruz-Zoda Layli Baxtiyorovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Fayziyeva Umida Asadovna, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Xalikova Umida Mirovna, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ МАСТЕРСТВО

Научно-теоретический и методический журнал

№ 5, 2024

Решением Высшей аттестационной комиссии при Кабинете Министров Республики Узбекистан от 29 декабря 2016 года журнал включён в перечень изданий, рекомендованных для публикации научных результатов статей по направлениям «Педагогика» и «Психология».

Журнал основан в 2001 году.

Журнал выходит 12 раз в год.

Журнал зарегистрирован Бухарским управлением агентства по печати и массовой коммуникации Узбекистана.

Свидетельство о регистрации средства массовой информации № 05-072 от 22 февраля 2016 г.

Учредитель: Бухарский государственный университет

Адрес редакции: 200117, Узбекистан, г. Бухара, ул. Мухаммад Икбол, 11.

E-mail: nashriyot_buxdu@buxdu.uz

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Главный редактор: Адизов Бахтиёр Рахманович – доктор педагогических наук, профессор

Ответственный редактор: Сайфуллаева Нигора Закиралиевна – доктор философии педагогических наук (PhD)

Хамидов Обиджон Хафизович, доктор экономических наук

Бегимкулов Узакбай Шаимкулович, доктор педагогических наук, профессор

Навруз-заде Бахтиёр Нигматович, доктор экономических наук, профессор

Ибрагимов Холбой Ибрагимович, доктор педагогических наук, профессор

Расулов Тулкин Хусенович, доктор физико-математических наук, профессор

Янакиева Елка Кирилова, доктор педагогических наук, профессор (Болгария)

Андрюченко Елена Васильевна (Институт физико-математического, информационного и технологического образования НГПУ, Новосибирск, Россия)

Ромм Татьяна Александровна (Институт истории, гуманитарного, социального образования ФГБОУ ВО НГПУ, Новосибирск, Россия)

Чудакова Вера Петровна, кандидат психологических наук (Национальная академия педагогических наук Украины, Украина)

Хамроев Алижон Рузикулович, доктор педагогических наук (DSc), профессор

Каххаров Сиддик Каххарович, доктор педагогических наук, профессор

Махмудова Муяссар, доктор педагогических наук, профессор

Козлов Владимир Васильевич, доктор психологических наук, профессор (Ярославль, Россия)

Таджиходжаев Закирходжа Абдусаттарович, доктор технических наук, профессор

Аманов Мухтор Рахматович, доктор технических наук, профессор

Ураева Дармоний Саиджановна, доктор филологических наук, профессор

Дурдиев Дурдимурод Каландарович, доктор физико-математических наук, профессор

Махмудов Насыр Махмудович, доктор экономических наук, профессор

Олимов Ширинбой Шарофович, доктор педагогических наук, профессор

Чариев Иргаш Тураевич, доктор педагогических наук, профессор

Киямов Нишон Содикович, доктор педагогических наук, профессор

Шомирзаев Махматмурод Хурамович, доктор педагогических наук, профессор

Рузиева Дилноза Исомжоновна, доктор педагогических наук, профессор

Курбонова Гулноз Негматовна, доктор педагогических наук (DSc), профессор

Тухсанов Кахрамон Рахимбоевич, доктор филологических наук (DSc), профессор

Назаров Акмал Мардонович, доктор психологических наук (DSc), профессор

Дилова Наргиза Гайбуллаевна, доктор педагогических наук (DSc), профессор

Жумаев Рустам Ганиевич, доктор философии политических наук (PhD), доцент

Нуруллоев Фируз Нумонжонович, доктор философии педагогических наук (PhD)

Навруз-заде Лайли Бахтиёровна, доктор философии экономических наук (PhD), доцент

Файзиева Умида Асадовна, доктор философии педагогических наук (PhD), доцент

Халикова Умида Мировна, доктор философии педагогических наук (PhD), доцент

PEDAGOGICAL SKILLS

The scientific-theoretical and methodical journal

№ 5, 2024

By the decision of the Higher Attestation Commission under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan dated December 29, 2016, the journal was included in the list of publications recommended for publishing scientific results of articles in the areas of «Pedagogy» and «Psychology».

The journal was founded in 2001.

The journal is published 12 times a year.

The journal is registered by the Bukhara Department of the Agency for Press and Mass Communication of Uzbekistan.

The certificate of registration of mass media № 05-072 of 22 February 2016

Founder: Bukhara State University

Publish house: 200117, Uzbekistan, Bukhara, Muhammad Ikbol Str., 11.

E-mail: nashriyot_buxdu@buxdu.uz

EDITORIAL BOARD:

Chief Editor: Pedagogical Sciences of Pedagogy, Prof. Bakhtiyor R. Adizov.

Editor: Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Nigora Z. Sayfullaeva

Doctor of Economics Sciences Prof. Obidjon X. Xamidov

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Uzokboy Sh. Begimkulov

Doctor of Economics Sciences, Prof. Bakhtiyor N. Navruz-zade

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Holboy I.Ibragimov

Doctor of Physical and Mathematical Sciences (DSc), Prof. Tulkin Kh. Rasulov

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Yelka K. Yanakieva (Bulgaria)

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Andrienko Yelena Vasilyevna (Russia)

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Romm Tatyana Aleksandrovna (Russia)

Candidate of Psychology, Vera P. Chudakova (Kiev, Ukraina)

Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Prof. Alijon R. Hamroev

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Siddik K. Kahhorov

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof.M.Mahmudova

Doctor of Psychology, Prof. Vladimir V. Kozlov (Yaroslavl, Russia)

Doctor of Technical sciences, Prof. Zakirkhodja A. Tadjikhodjaev

Doctor of Technical sciences, Prof. Mukhtor R.Amanov

Doctor of Philology, Prof. Darmon S. Uraeva

Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Prof. Durdimurod K. Durdiev

Doctor of Economics, Prof. Nasir N. Mahmudov

Doctor of Pedagogical Science, Prof. Shirinboy Sh. Olimov

Doctor of Pedagogical Science, Prof. Irgash T. Chariev

Doctor of Pedagogical Science, Prof. Nishon S. Kiyamov

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Maxmatmurod X. Shomirzaev

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Dilnoza I. Ruzieva

Doctor of Pedagogical Sciences, Prof. Gulnoz N. Qurbonova

Doctor of Philology, Prof. Qahramon R.Tuxsanov

Doctor of Psychology, Prof. Akmal M. Nazarov

Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Prof. Nargiza G. Dilova

PhD in Political Sciences, Doc. Rustam G.Jumaev

PhD in Pedagogical Sciences, Firuz N. Nurulloev

PhD in Economics Sciences, Doc. Layli B. Navruz-zade

PhD in Pedagogical Sciences, Doc. Umida A. Fayzieva

PhD in Pedagogical Sciences, Doc.Umida M. Khalikova

MUNDARIJA

№	Familiya I.Sh.	Mavzu	Bet
SAN’ATI			
1.	<i>ABDURAUPOV Muhammad Rajabboy o’g’li, QARAXONOVA Sarvinoz Alisherovna</i>	Migren kasalligini davolashda musiqiy terapiyaning ahamiyati	7
2.	<i>BEKMIRZAYEVA Shahlo Abdurasul qizi, FAYZULLAYEV Ermat Majidovich</i>	Milliy musiqa san’atining yoshlar ma’naviy-madaniyatini shakllantirishda tutgan o’rni	11
3.	<i>DALIYEVA Matluba Haydarovna, FAYZULLAYEV Ermat Majidovich</i>	O’zbek xalq qo’shiqlari vositasida o’quvchilarni ma’naviy-axloqiy shakllantirishning amaliy imkoniyatlari	16
4.	<i>NE’MATULLAYEVA Sarvinoz Xushvaxt qizi</i>	Art-terapiyani qo’llashning ahamiyati	21
5.	<i>FAYZULLAYEV Ermat Majidovich, MAJIDOV Dilshod Shermat o’g’li</i>	Musiqa ta’limi va tarbiyasida o’zbek milliy kuy qo’shiqlarimiz imkoniyatlaridan foydalanish	25
6.	<i>RAHMATOVA Maftuna To’yevna</i>	Tumanlarda yosh tomoshabinlar teatri tashkil etilishining ahamiyati	30
7.	<i>SADIROV Bobirjon Minavar o’g’li, FAYZULLAYEV Ermat Majidovich</i>	Zaif ko’ruvchi va ko’zi ojiz o’quvchi yoshlarning musiqiy savodini shakllantirish texnologiyalari	35
8.	<i>O’RINOV Shamshod Komilovich, NEGMATOVA Sevinch Jahongir qizi</i>	Nomoddiy madaniy meros muhofazasida o’zbekiston siyosati: islohot va istiqbol	39
TA’LIM MENEJMENTI			
9.	<i>ГАНИЕВА Гулрух Валижон кизи</i>	Современный инструментальный контроля и оценки достижений стандартов образования	44
10.	<i>ИСЛАМОВА Зулфия Рустевановна</i>	Этапы развития инновационной образовательной деятельности	49
11.	<i>ЭРГАШЕВА Одина Хасан кизи</i>	Особенности методической подготовки будущих учителей начальных классов к использованию программы оценки pupils	53
ILG’OR PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR			
12.	<i>ALIQULOV Shukurullo Fayzullo o’g’li</i>	Multimedia texnologiyalari vositasida talabalarning kasbiy kommunikativ kompetentligini shakllantirish metodikasi	57
13.	<i>BEKNAZAROVA Dilafruz Amirovna</i>	Kompyuter vositasida talabalarning kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish texnologiyalari	61
14.	<i>HAMDAMOVA Nozima Muqimovna</i>	Bo’lajak texnologiya o’qituvchilarining kompetentligini rivojlantirishda web platforamalardan foydalanish	67
15.	<i>RAXMATOV A’zam Ashur o’g’li</i>	Loyihalash texnologiyasini konstruksiyalash orqali o’quvchilar bilimini rivojlantirish	72
16.	<i>SAYFULLAYEVA Dilafro’z Axmadovna</i>	Oliy ta’lim muassasalarida majburiy fanlarni o’qitishda mustaqil harakatga va faoliyatga yo’naltirilgan texnologiyalardan foydalanish	78
17.	<i>САЛИМОВА Сарвinoз Фарходовна</i>	Ўқув мақсадлари таксономияси асосида тузилган ностандарт тестлар квалометрик баҳолаш методи сифатида	84

18.	УРИНОВА Нодира Шавкатовна	Бошланғич таълимда инглиз тилини ўқитиш жараёнида steam технологиясидан фойдаланишнинг тенденциялари ва халқаро тажрибалари	91
19.	QUTLIYEV Nabi Bafoyevich	O‘quv jarayonini samarali tashkil etishda smart texnologiyalaridan foydalanish usullari	95
20.	SODIQOVA Aziza Hayitovna	Integratsiya – ta’lim jarayonini qulaylashtirishning muhim prinsipi	100
RAQAMLASHTIRILGAN TA’LIM			
21.	MUXIDOVA Olima Nurilloevna	Raqamli texnologiyalarning transversal kompetensiyalarni rivojlantirishdagi funksional integratsiyasi	105
22.	RASHIDOV Anvarjon Sharipovich, MEHMONOVA Sevara Asror qizi	O‘quvchilarni o‘qitishda test yaratuvchi dasturlardan foydalanish	112
MA’NAVIYAT VA TARBIYA			
23.	ABDUMANNATOVA Aziza Abdumajid qizi	Talabalarda tolerantlikni rivojlantirishda baxshichilik san’ati imkoniyatlaridan foydalanish	117
24.	ATADJANOV Mamirjon Yusupovich	Milliy psixologik qiyofa qurilmasida mentalitet	121
25.	QODIROVA Aziza Bekmurodovna	Hadislarda tarbiya masalasining psixologik tahlili	125
26.	SADULLAYEVA Zarnigor To‘lqinjonovna	Zamonaviy ta'lim muhitida talabalarning o'z-o'zini tarbiyalash mazmuni	129
27.	SAFOYEV Husen Aminovich	Talabalarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash samaradorligini oshirish usullari	133
28.	XAJIYEVA Iroda Adambayevna	Manbalardagi biografik ma’lumotlarning talabalarda merosga qiziqish va muhabbat uyg‘otishdagi adabiy qimmatini (“Haft shuaro” majmuasidagi shoirlar misolida)	138
29.	ТЕМИРОВА Дилором Каюмовна	Морально-духовное воспитание молодежи на современном этапе	144
30.	ABDURAXMANOV Sherzod Nazarbayevich	Chaqiriqqacha yoshlar bilan ishlashda fanlarni o‘rganish, ilmiy dunyoqarashni shakllantirish	148
31.	RAXIMOVA Gularo Ibragimovna	Shihobiddin Suhravardiyning shogirdlik odobiga doir axloqiy qarashlarini o‘rganish usullari	152
PEDAGOGIK TA’LIMOTLAR TARIXI			
32.	ISMATOV Shuhrat Ubaydovich	Sharq allomalari merosini o‘rganish – yoshlarda ma’naviy salohiyatni tarbiyalash omili sifatida	156
33.	НУСПАТОВ Анвар Нематжонович	XVI-XVII asrlarda Бухоро хонлигида таълим –тарбия ва маданият ривожининг педагогик омиллари	152

BO’LAJAK TEXNOLOGIYA O’QITUVCHILARINING KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA WEB PLATFORMALARDAN FOYDALANISH

*Hamdamova Nozima Muqimovna,
Buxoro davlat univristeti doktoranti,
pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD), dotsent*

Ushbu maqolada bo’lajak texnologiya fani o’qituvchilarining kompetentligini web platformalardan foydalanib rivojlantirish keltirilgan bo’lib, bugungi kundagi mavjud web platformalar tahlil qilingan. Bugungi kunda texnologiya fanini o’qitishda web platformalardan foydalanishning didaktik imkoniyatlari tizimining holati va uni takomillashtirish borasida olib borilayotgan izlanishlar tahlil qilish bilan birga ta’lim tizimiga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish orqali ta’lim samaradorligini oshirish bo’yicha qilingan ijobiy ishlar tahlili keltirilgan.

Kalit so’zlar: dastur, vosita, tizim, kompetentlik, elektron ta’lim, fan, innovatsiya, bilim, ko’nikma, tahlil, web platforma, amaliyot, axborot, kommunikatsiya, jarayon, shakl, usul, muammo, vaziyat.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВЕБ-ПЛАТФОРМ В РАЗВИТИИ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ТЕХНОЛОГИЙ

В данной статье представлено развитие компетентности будущих учителей технологии с использованием веб-платформ, а также проанализированы существующие на сегодняшний день веб-платформы. На сегодняшний день проводится анализ состояния системы дидактических возможностей использования веб-платформ при обучении технологии и проводимых исследований по ее совершенствованию, а также анализ проделанной положительной работы по повышению эффективности образования путем внедрения информации и коммуникационных технологий в систему образования.

Ключевые слова: программа, инструмент, система, компетентность, электронное обучение, наука, инновации, знания, навыки, анализ, веб-платформа, практика, информация, коммуникация, процесс, форма, метод, проблема, ситуация.

USING WEB PLATFORMS IN DEVELOPING THE COMPETENCE OF FUTURE TECHNOLOGY TEACHERS

This article presents the development of the competence of future technology teachers using web platforms, and also analyzes the currently existing web platforms. Today, an analysis is being made of the state of the system of didactic opportunities for using web platforms in teaching technology and ongoing research to improve it, as well as an analysis of the positive work done to improve the effectiveness of education through the introduction of information and communication technologies into the education system.

Keywords: program, tool, system, competence, e-learning, science, innovation, knowledge, skills, analysis, web platform, practice, information, communication, process, form, method, problem, situation.

Bugungi kunda ta’lim tizimini jahon ta’limi standartlariga muvofiq modernizatsiyalash, ta’lim tizimida yuz berayotgan yangilanishlar mazkur sohada faoliyat olib borayotgan mutaxassislarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish uchun zarurat tug’diradi [1, b. 39]. Hozirgi vaqtda oliy ta’lim muassasalarida davlat ta’lim standartlarini zamon talablariga moslash va uni amaliyotga joriy etish, bo’lajak mutaxassislarni kredit-modul tizimi asosida tayyorlash, ta’lim sifatini oshirishda innovatsion texnologiyalarni joriy etishga keng e’tibor qaratilmoqda.

Oliy ta’lim muassasalarida texnologik ta’lim yo’nalishi o’quv reja va dasturlari tahlil qilishi natijasida quyidagilar aniqlandi:

1. Texnologik ta’lim yo’nalishi o’quv dasturlari mazmuniga raqamli texnologiyalarni kiritilgan mavzular mavjud. Ular orasida “Texnologiya o’qitish metodikasi”, “Robototexnika asoslari” fanlari yetakchi o’rinlarni egallaydi.

2. Hozirgi vaqtdagi dasturlarda innavtsion texnologiyalar va texnologik ta’limning umumiy masalalarini qamrab oladi.

3. Texnologiya ta'lim yo'nalishi o'quv rejasidagi fanlar va o'quv dasturlarida raqamli texnologiyalarning mutaxassislik fanlariga tadbir etishga oid fanlar kam uchraydi.

Texnologiya o'qituvchilarini kasbiy kompetentligini rivojlantirish muammolarini tahlil qilishda tadqiqotchilar metodik va texnologik kompetensiyalarni shakllantirish va rivojlantirish metodologiyalari, texnologik ta'limning uzluksizligi, texnologiya o'qituvchilari mashg'ulotlarda raqamli texnologiyalaridan foydalanishga tayyorlash, fanlar integratsiyasini ta'minlashga e'tibor qaratilmoqda [5, b. 98].

Elektron ta'lim resurslari hamda masofaviy ta'lim o'quv-metodik ta'minotining samarali integratsiyasini ta'minlashi, talabalarga mustaqil izlanish yo'li bilan materiallarni topish, o'rganish hamda muammoli masalalarni hal etish orqali ularda ma'lum tadqiqot ishlarini amalga oshirish ko'nikmalarini shakllantirishi, talabalar kurs, malakaviy bitiruv ishlarini bajarishda, magistrlik dissertatsiyalarini tayyorlashda o'quv materiallari bilan mustaqil tanishish, tanlab olish, axborot hamda ma'lumotlarni tahlil eta olish kabi malakalarni shakllantirishi uchun sharoit yaratishi kabi didaktik vazifalarni ham amalga oshiradi.

Texnologik ta'lim yo'nalishi o'quv rejasi asosida o'qitiladigan “Texnologik ta'lim praktikumi”, “Tikuv buyumlarining avtomatlashtirilgan tizimlari”, “Gazlama materiallaridan buyum tayyorlash texnologiyasi” kabi fanlarda talabalarga kiyimlar, kiyimlarni tikishda foydalaniladigan mato turlari, kiyimlarni loyihalash, tikuvchilikda ishlatiladigan jihoz va vositalar, kiyimlarni loyihalash, zamonaviy dizayn usullari, tikuv mashinalari, kiyimlarni loyihalashda zamonaviy dizayn talabalaridan foydalanish, kiyimlarni loyihalashga kompyuter dasturlaridan foydalanish ko'nikmalarini egallash nazarda tutiladi.

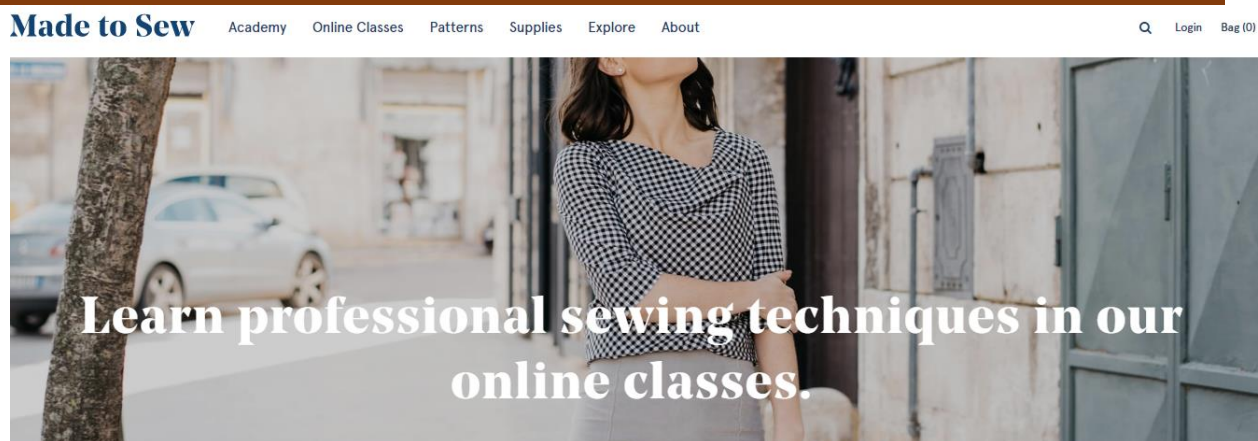
Fan va texnologiya yuksak ravnaqlar bilan rivojlanayotgan davrda oliy ta'lim muassasasi bitiruvchisining tayyorgarligi zamon talabi darajasida bo'lishi ta'lim sifatining asosiy mezonini deb qaralmoqda. Bunda bilim, malaka va ko'nikmalarni bo'lajak kasbiy faoliyatda tezkor joriy etish imkon beruvchi kafolatlangan ta'lim berish masalasi dolzarb hisoblanadi. Bu muammoning yechimi esa nazariyani amaliyotga qo'llash asosida amalga oshiriladi [2, b. 14].

Dasturiy ta'lim vositalari asosida loyihalash tizimlari doimiy ravishda takomillashib bormoqda va ta'lim muassasasining raqobatbardosh bitiruvchilarini tayyorlashdagi asosiy vazifasi talabalarda nafaqat an'anaviy bilim va ko'nikmalarni balki, maxsus amaliy dasturlar bilan ishlash sohasida ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Nafaqat o'z ko'nikmalarini amalda qo'llashga tayyorlikni, ushbu fan bo'yicha o'z malakalarini oshirishga, o'z-o'zini rivojlantirishga intilishga tayyorlikni o'z ichiga olgan axborot kompetensiyalarini shakllantirish ham mumkin.

Hozirgi kunda barcha sohalarida axborot texnologiyalarining joriy etilishi axborotni, shu jumladan, texnik axborotni yaratish va taqdim etish vositalarini almashtirishga olib keldi. Endilikda sanoatning barcha tarmoqlarida konstruktorlik va texnologiya hujjatlarni shakllantirish va tahrirlash integratsiyalashgan kompyuter yordamida loyihalashtirish tizimlarida (CAD/CAM/CAE) amalga oshiriladi. CAD (Computer Aided Design) – loyihalashni avtomatlashtirish tizimi, CAM (Computer Aided Manufacturing) – ishlab chiqarishni avtomatlashtirilgan tayyorlash tizimi, CAE (Computer Aided Engineering) – tahlilni avtomatlashtirish tizimi.

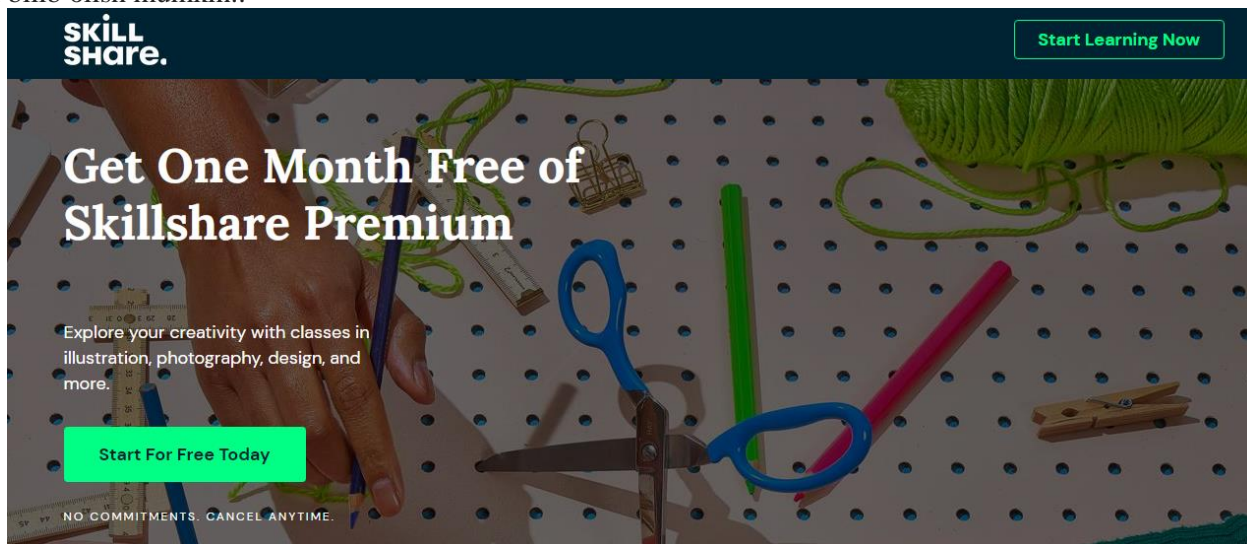
Texnologiya mashg'ulotlarida o'qituvchi talabalarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishda turli dasturiy ta'lim vositalaridan foydalanish imkoniyati mavjud [3, b. 14]. Talabalarga mashg'ulot jarayonida kiyimlarni loyihalash, zamonaviy dizayn usullari, kiyimlarni turli xilda bezash kabi kompetensiyalarni egallashlari hamda mustaqil tikuvchilikni o'rganishlariga mo'ljallangan platformalardan foydalanishlari mumkin. Quyida biz ana shunday platformalar, ularni qanday maqsadlarga mo'ljallanganligi to'g'risida qisqacha to'xtalib o'tamiz.

Made to Sew onlayn platformasi - Onlayn tikuvchilik kurslari bo'yicha eng yuqori o'rinda turadigan platformalardan biri (1-rasmga qarang). Web platformaning barcha kontentlari YouTube video platformasida ham bepul foydalanish uchun joylashtirilgan. YouTube platformasi orqali kerakli dars mashg'ulotlari video darslarini foydalanuvchilar o'zlari uchun qulay hatto doimiy ko'rish uchun pleylist yaratish orqali kuzatib borishlari yoki o'rganishlari mumkin.

1-rasm. Made to Sew onlayn platformasi

Made to Sew web platformasida yangi foydalanuvchilar uchun tikuvchilik darslari hamda kiyimlarni andozalash darslari mavjud. Platformaning ko'p sonli obunachilari borligi orqali darslarning mazmuni, sifati orqali bilib olish mumkin..

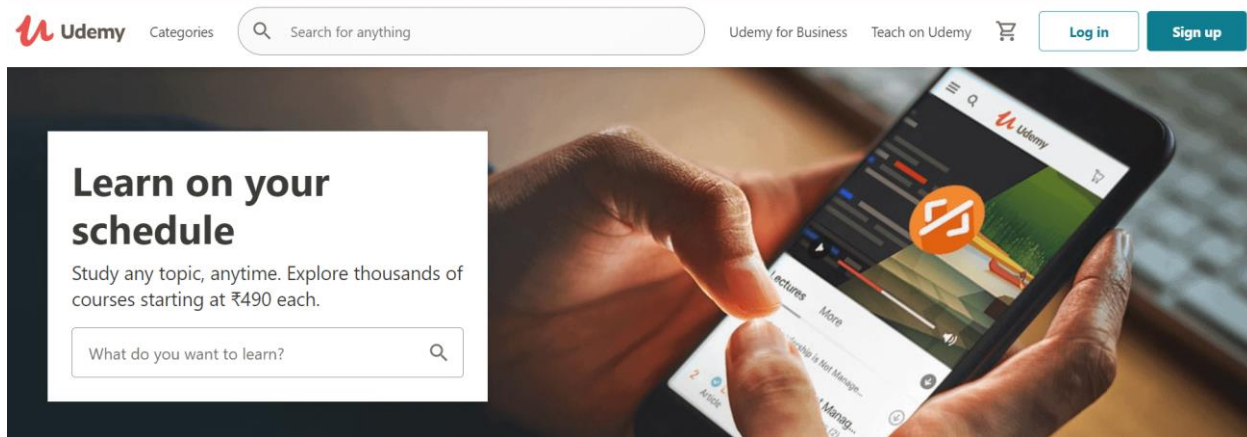
2-rasm. Skillshare onlayn o'quv platformasi

Skillshare - onlayn o'quv platformasi butun dunyoga mashhur platformalardan biri (2-rasmga qarang). Foydalanuvchilar uchun platformadan ular tanlagan kurslar butun oy davomida bepul beriladi. Foydalanuvchilar uchun tikuvchilik asoslarni o'rganish uchun keng imkoniyat yaratilgan.

Anita by Design – ushbu platforma foydalanuvchilarga bepul onlayn tikuvchilik kurslarini taklif qiladi. Platformadan foydalanish uchun foydalanuvchiga shaxsiy tikuv mashina kerak bo'ladi. Ushbu platformada erkaklar kiyimlari bilan bir qatorda kiyimlarning matolari haqidagi ma'lumotlar ham yoritib berilgan. Ushbu platforma tikuvchilikni boshlash uchun mustahkam poydevor olishning eng yaxshi usullaridan biri. Shuningdek, platformada tikuv mashinalaridan foydalanish bo'yicha ham qo'llanmalar keltirilgan.

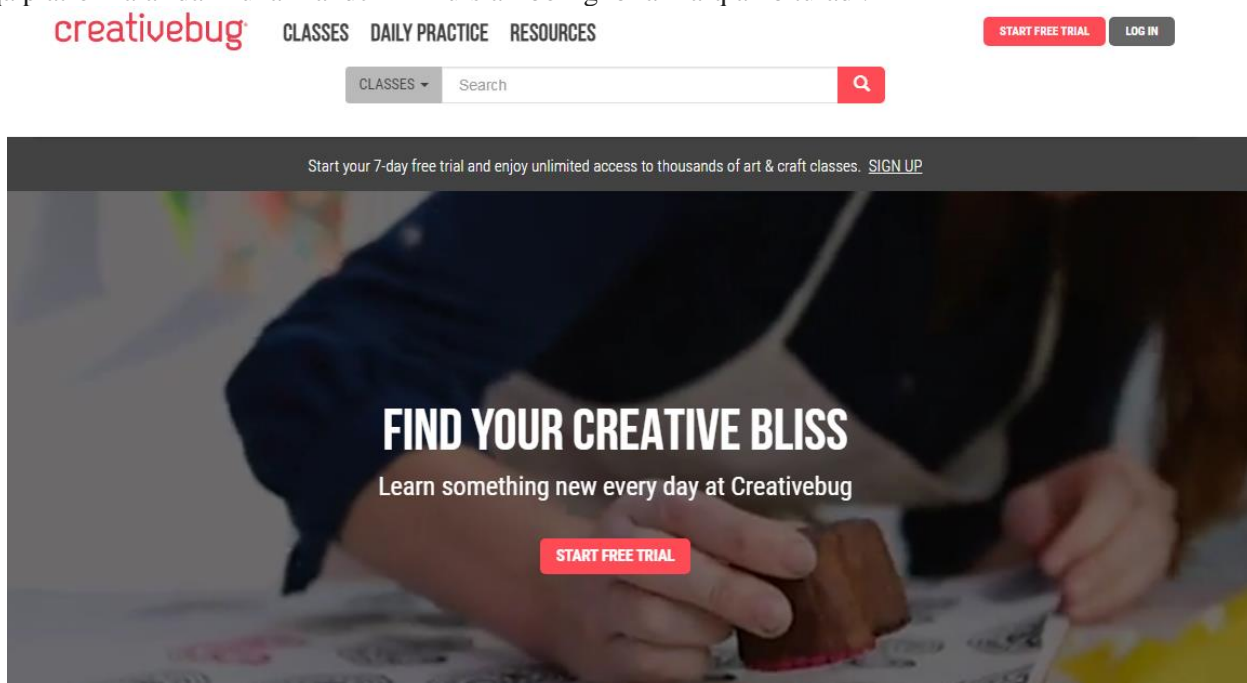
Udemy – ushbu platforma yuqoridagi platformalardan farqli ravishda pullik kurslarni taklif qiladi (3-rasmga qarang). Yuqoridagi platformalarning o'quv kurslarida farqli ravishda Udemy platformasi kurslari keng qamrovli bo'lib, uzoq muddatda o'z samarasini berishini kafolatlaydi. Misol uchun Udemyning "https://jitendra.co/ru/pluralsight-vs-udemy/" \t "_blank" kursini sotuvga chiqqanda 10 dollarga sotib olish mumkin.

Platformadagi Kimberli Irvin va Margaret Smit deb nomlangan video darslarni olib boruvchi malakali tikuvchilarning kurslari saytdagi eng yuqori baholangan va eng ko'p sotiladigan kurslardan hisoblanadi.

3-rasm. Udeemy onlayn platformasi

Creativebug - kontentini bepul 1 oy muddatga sinab foydalanib ko'rish mumkin (4-rasmga qarang). Ushbu platformada nafaqat tikuvchilik balki, hunarmandchilik kurslari ham mavjud. Ushbu platforma boshqa platformalaridan hunarmandchilik kurslari borligi bilan farqlanib turadi.

4-rasm. Creativebag online platformasi

Bundan tashqari, chakana savdo uchun maxsus mahsulotlarni yaratish bo'yicha o'quv qo'llanmalari ham kiritilgan. Ushbu saytdan onlayn kurslarni sotib olishdan oldin sharhlarni ko'rib chiqib hamda mahsulotning sotilish grafikasini kuzatishingiz mumkin.

Onlayn dars bilan ish boshlashdan oldin foydalanuvchi oldin video darsni to'liq tomosha qilishi tavsiya etiladi. Agar dars foydalanuvchiga yoqmasa, to'lovni qaytarishni so'rashi mumkin (tizim darslarini kafolatlaydi!).

Bo'lajak texnologiya ta'limi o'qituvchilarini tayyorlashda o'quv rejasida o'qitilishi nazarda tutilgan “Texnologik ta'lim praktikumi”, “Tikuv buyumlarining avtomatlashtirilgan tizimlari”, “Gazlama materiallaridan buyum tayyorlash texnologiyasi” kabi fanlardan mashg'ulotlarda o'qituvchi mavzu mazmunidan kelib chiqqan holda yuqorida keltirilgan on-line ta'lim platformalaridan foydalanishga e'tibor qaratsa tayyorlanadigan mutaxassislarining kasbiy kompetentligini yuri bo'lishiga erishadi. Bundan tashqari talabalar fan bo'yicha mustaqil ta'lim mashg'ulotlari uchun zamonaviy materiallardan foydalanish bo'yicha zarur tavsiyalarni egallashlari mumkin [4, b. 19].

Bugungi texnologiyalar jadal rivojlanib borayotgan davrda oliy ta’lim muassasalarida texnolog ta’lim yo’nalishi o’quv dasturlari mazmuniga yangiliklar va qo’shimchalarni kiritish hisobiga tayyorlanayotgan mutaxassislarni yangi texnologiyalardan zarur kompetensiyalarni o’z vaqtida egallashlariga erishiladi. Fanlar bo’yicha o’quv materaillari mazmuni o’quv dasturlarida nazarda tutilgan har bir mavzuga maqsadli yondashuv asosida kiritilishi lozim [6, b. 136]. Ta’lim yo’nalishida o’qitilayotgan mavzularning ahamiyati, ta’lim maqsadiga muvofiq amalga oshirishni nazarda tutadi.

Texnologiya mashg’ulotlarida Web texnologiyalaridan foydalanish bo’lajak mutaxassislarning kasbiy kompetentligini rivojlanishida fan bo’yicha malakalarni egallashlarni emas, balki mustaqil integrative bilimlar va harakatlarni o’zlashtirishlarga xizmat qilishi lozim. Shuningdek, kompetensiya mutaxassislik fanlaridan doimiy yangilab borishni, axborotlarni qayta ishlash, yangi texnologiyalarni o’rganishni, yangi ma’lumotlarni izlab topish va ulardan faoliyat davomida qo’llay olishni taqozo etadi.

Adabiyotlar:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида»ги Фармони.// Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами. –Т.: 2017. – Б.39.
2. Абдуллаева Қ.М. Махсус фанларни ўқитишда бўлажак ўқитувчиларнинг касбий билим ва кўникмаларини шакллантиришнинг методик асослари: Дис. ... пед. фан.ном. –Т.: 2006. –182 б.
3. Алимов А.А. Бўлажак меҳнат таълими ўқитувчиларини шахсга йўналтирилган технологиялар асосида инновацион фаолиятга тайёрлаш: Педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) диссертацияси автореферати. – Тошкент, 2018. - 48 бет.
4. Қўйсинов О.А. Компетентли ёндашув асосида бўлажак ўқитувчиларнинг касбий-педагогик ижодкорлигини ривожлантириш технологиялари: Дисс. ... пед. фан. док. (DSc). -Тошкент, 2018.
5. Хуторской А.В. Компетентностный подход в обучении. Научно-методическое пособие. Издательство Института образования человека, 2013 -73с: ил (серия «Новые стандарты»).
6. Muslimov N.A., Sharipov Sh.S., Qo‘ysinov O.A. Mehnat ta’limi o‘qitish metodikasi, kasb tanlashga yo‘llash. Darsiik / O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. – Toshkent: 2014. – 456 b

**“PEDAGOGIK MAHORAT” JURNALI UCHUN MAQOLALARNI
RASMIYLASHTIRISH TALABLARI**

“PEDAGOGIK MAHORAT” ilmiy jurnali mualliflari diqqatiga!

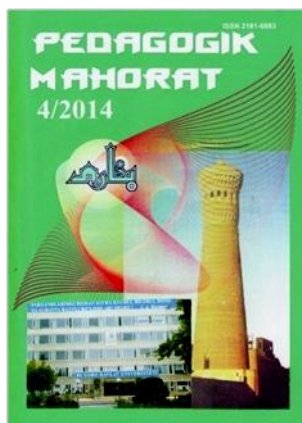
1. “PEDAGOGIK MAHORAT” ilmiy jurnali ilmiy maqolalarni o‘zbek, rus va ingliz tillarida chop etadi.
2. E‘lon qilinadigan maqolalarga bo‘lgan asosiy talablar:
 - ✓ ishning dolzarbligi va ilmiy yangiligi;
 - ✓ maqolaning hajmi: adabiyotlar ro‘yxati, chizma va jadvallar inobatga olingan holatda 4-8 betgacha;
 - ✓ maqola nomi, annotatsiya (80-90 ta so‘z) va tayanch so‘zlar (8-10 ta) ingliz, o‘zbek va rus tillarida keltiriladi.
3. Maqola boshida UDK (udc.online internet saytidan olishingiz mumkin), mavzu, muallifning F.I.O. (to‘liq yozilishi kerak), mualliflar bir nechta bo‘lsa, ularning har biri haqida to‘liq ma‘lumotlar berilishi shart, tashkilot, shahar, mamlakat, muallifning e-maili ko‘rsatiladi. Matnda kirish qismi, tadqiqot obyekti va qo‘llanilgan metodlar, olingan natijalar va ularning tahlili, xulosa, adabiyotlar ro‘yxati, albatta, keltiriladi. Maqolada keyingi 10-15 yilda e‘lon qilingan adabiyotlarga havola qilinishi tavsiya etiladi.
4. Matn uchun: Microsoft Word; Times New Roman, 11 shrift, maqola nomi bosh harflarda, interval 1,0; abzas 1,0 sm, yuqori va pastki tomon 2 sm, chap va o‘ng tomon 2 sm.
5. Agar maqolaga rasm, jadval, diagramma, sxema, chizma, turli grafik belgilar kiritilgan bo‘lsa, ular aniq va ravshan tasvirlanishi, qisqartmalarning to‘liq izohi yozilishi lozim. Formulalar matnga maxsus kompyuter dasturlarida kiritilishi kerak.
6. Iqtibos olingan yoki foydalanilgan adabiyot satr osti izohi tarzida emas, balki maqola oxirida asosiy matndagi ketma-ketligi asosida umumiy ro‘yxatda ko‘rsatiladi. Matn ichidagi ko‘chirmadan so‘ng iqtibos olingan asarning ro‘yxatdagi tartib raqami va sahifasi kvadrat qavs ichida beriladi. Bu o‘rinda kitob, to‘plam, monografiyalar uchun mualliflarning ism-familiyalari, manbaning to‘liq nomi, nashr ko‘rsatkichi (shahar, nashriyot va nashr yili) ko‘rsatiladi. Jurnal maqolalari va boshqa davriy nashrlar uchun mualliflarning ism-familiyalari, maqola nomi, jurnal nomi, yili va soni, sahifa nomeri ko‘rsatiladi.
7. Maqola matni kamida 70-80 % muallifning shaxsiy izlanishlari natijasiga asoslanishi lozim. Topshirilgan maqolalar “Antiplagiat” tizimi yordamida tekshiriladi.
8. Tahririyatga taqdim qilingan maqolalar tahririyat tomonidan taqrizga beriladi. Maqola taqrizdan qaytgach, agar zarur bo‘lsa, barcha savol va e‘tirozlar bo‘yicha muallifga qayta ishlash uchun taqdim etiladi. Maqola nusxalari qaytarilmaydi.
9. Tahririyat maqolani taqrizga yuboradi, taqriz ijobiy bo‘lsa maqola jurnalda chop etish uchun qabul qilinadi. Jurnalda anjuman tezislari va ma‘ruzalari chop etilmaydi. **E‘lon qilingan materiallarning haqqoniyligiga va ko‘chirilmaganligiga shaxsan muallif javobgardir.**
10. Tahririyat maqolaga ayrim kichik o‘zgartirishlarni kiritishi mumkin. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan ko‘rib chiqilmaydi va muallifga qaytarilmaydi.
11. Ijobiy taqriz berilgan maqola tahririyat tomonidan qabul qilingan sanaladi. Jurnal tahririyati maqola matnini qisqartirish va unga tahririy o‘zgartirishlar kiritishga haqlidir.
12. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan qabul qilinmaydi va ko‘rib chiqilmaydi.

Manzil: O‘zbekiston Respublikasi, Buxoro viloyati, 200117, Buxoro shahri, M.Iqbol ko‘chasi, 11-uy, bosh bino, 2-qavat, 219-xona.

Web site: www.buxdu.uz

E-mail: nashriyot_buxdu@buxdu.uz

Telegram raqami: +998 (94) 837-18-38.

Buxoro davlat universiteti muassisligidagi
“PEDAGOGIK MAHORAT”
ilmiy-nazariy va metodik jurnali
barcha ta’lim muassasalarini
hamkorlikka chorlaydi.

**Pedagoglarning sevimli nashriga aylanib ulgurgan “Pedagogik mahorat”
jurnali maktab, kollej, institut va universitet pedagogik jamoasiga muhim qo‘llanma
sifatida xizmat qilishi shubhasiz.**

**Mualliflar uchun eslatib o‘tamiz, maqola qo‘lyozmalari universitet
tahririy-nashriyot bo‘limida qabul qilinadi.**

**Manzilimiz: Buxoro shahri, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy
Buxoro davlat universiteti, 1-bino 2-qavat, 219-xona**

Tahririyat rekvizitlari:
Moliya vazirligi g‘aznachiligi
23402000300100001010
MB BB XKKM Toshkent sh. MFO 00014 INN 201504275
BuxDU 400110860064017094100079001

Pedagogik mahorat: rivojlanamiz va rivojlantiramiz!

<p>PEDAGOGIK MAHORAT</p> <p>Ilmiy-nazariy va metodik jurnal</p> <p>2024-yil 5-son (103)</p> <p>2001-yil iyul oyidan chiqa boshlagan.</p> <p>OBUNA INDEKSI: 3070</p>	<p>Buxoro davlat universiteti nashri</p> <p>Jurnal oliy o‘quv yurtlarining professor- o‘qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, ilmiy xodimlar, magistrantlar, talabalar, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari hamda maktab o‘qituvchilari, shuningdek, keng ommaga mo‘ljallangan.</p> <p>Jurnalda nazariy, ilmiy-metodik, muammoli maqolalar, fan va texnikaga oid yangiliklar, turli xabarlar chop etiladi.</p> <p>Nashr uchun mas’ul: Nigora SAYFULLAYEVA Muharrir: Mexrigiyo SHIRINOVA Musahhih: Sarvinoz RAXIMOVA</p>	<p>Jurnal tahririyat kompyuterida sahifalandi. Chop etish sifati uchun bosmaxona javobgar.</p> <p>Bosishga ruxsat etildi 30.05.2024 Bosmaxonaga topshirish vaqti 31.05.2024 Qog‘oz bichimi: 60x84. 1/8 Tezkor bosma usulda bosildi. Shartli bosma tabog‘i – 20,6 Adadi – 100 nusxa Buyurtma № 21 Bahosi kelishilgan narxda.</p> <p>“Sadriddin Salim Buxoriy” MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Bosmaxona manzili: Buxoro shahri M.Iqbol ko‘chasi 11-uy.</p>
--	---	---